

Udskriftsdato: 19. december 2025

2020/1 BTB 25 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om automatisk statsborgerskab efter 10 år (borgerforslag)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om automatisk statsborgerskab efter 10 år (borgerforslag)

[af Flemming Møller Mortensen (S), Peter Skaarup (DF), Sofie Carsten Nielsen (RV),
Karsten Hønge (SF), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Ole Birk Olesen (LA),
Torsten Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Liberal Alliance, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Radikale Venstre

Borgerforslaget lægger op til, at udlændinge, der har haft lovligt ophold, forstået som midlertidig eller permanent opholdstilladelse, i Danmark i sammenhængende 10 år, skal tildeles dansk statsborgerskab uden yderligere betingelser, dog ikke, hvis man er dømt efter straffelovens kapitel 12 og 13, der omhandler landsforræderi og terrorisme. I den forbindelse skal det bemærkes, at for at få statsborgerskab efter de nugældende regler skal man først have permanent opholdstilladelse. Som forslagsstillerne ganske korrekt påpeger, er kravene til permanent opholdstilladelse blevet strammet igen og igen, så det faktisk er sværere at få permanent opholdstilladelse, end det er at få statsborgerskab. Efter de nugældende regler gives flygtninge som udgangspunkt kun midlertidig opholdstilladelse for at fastholde en forventning om ikke at kunne blive i landet. Det gælder også mennesker, der ikke har et statsborgerskab.

Radikale Venstre finder, at borgerforslaget glimrende beskriver den frygtelige situation, man er i, når man er flygtning og samtidig skal gebærde sig i et land, hvor man i realiteten er døvstum den første lange tid, da man selvfølgelig ikke forstår sproget, men må kæmpe sig ud af tavsheden.

Det anføres i borgerforslaget, at: »Mennesker, der bliver fastholdt på midlertidige opholdstilladelser, er bange for at uddanne sig og stifte familie, for at købe bolig, for at starte som selvstændig, alle de ting, der ellers opfattes som integrationsfremmende, for man ved kort sagt ikke, om man kan få lov at blive her. Det er et kolossalt pres at leve under. Paradigmeskiftet, som trådte i kraft i starten af 2019, siger specifikt, at det ikke tæller, om man uddanner sig, kan sproget eller har stiftet familie. Man er kort sagt prissgivet.«

RV er helt enig i, at det er et meget byrdefuldt psykisk pres under svære vilkår at være i et nyt land.

RV vil derfor kæmpe for, at uddannelse tæller med ligesom arbejde.

RV vil også arbejde for det, vi kalder den røde løber, nemlig at børn, som er født og opvokset i Danmark, kan få statsborgerskab i 18-årsfødselsdagsgave.

RV kan dog ikke støtte borgerforslaget om automatisk statsborgerskab. Med de nuværende regler kan man bl.a. aldrig få dansk statsborgerskab, hvis man er idømt en ubetinget frihedsstraf på 1 år eller mere, hvis man er idømt en ubetinget frihedsstraf på 3 måneder eller mere for personfarlig kriminalitet, hvis man er dømt for bandekriminalitet, eller hvis man er dømt for vold mod børn under 18 år eller for seksualforbrydelser.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget støtter beslutningsforslagets intention og går ind for, at langt flere skal have mulighed for at opnå statsborgerskab, end der er efter de nugældende regler. EL støtter op om, at der skal være markant lempede krav for opnåelse af statsborgerskab. EL mener, at statsløse børn født i Danmark automatisk bør blive danske statsborgere, og at indfødsretsprøven skal sløjfes. Derudover bør der være en mere gennemsigtig og forudsigelig praksis, så afgørelser baseres på forvaltningsretlige principper og ikke på mavefornemmelserne hos medlemmerne i Indfødsretsudvalget. EL er uenige i, at det eneste krav, der skal gælde for adgangen til statsborgerskab, er, om man har været i Danmark i 10 år, som det foreslås i borgerforslaget. Hvis man helt ophæver vandelskravet, vil man kunne blive statsborger, dagen efter man er blevet dømt for alvorlige forbrydelser. EL mener, at vandelskravet forsat skal gælde ved sager om alvorlig kriminalitet, men EL går ind for, at karenstiden afkortes og ikke er livsvarig, ligesom bagatelforseelelser ikke skal medføre, at man omfattes af en karenperiode. Endelig mener EL, at der skal være en bedre, lettere og gratis adgang til dansksprogsundervisning med et samfundsfagligt præg.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 7. oktober 2020 og var til 1. behandling den 12. november 2020. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Malte Larsen (S)

Rasmus Stoklund (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Susan Kronborg (RV) Anne Valentina Berthelsen (SF)

Peder Hvelplund (EL) Jan E. Jørgensen (V) nfmd. Morten Dahlin (V) Kim Valentin (V)

Mads Fuglede (V) Marie Krarup (DF) fmd. Morten Messerschmidt (DF) Marcus Knuth (KF)

Mette Thiesen (NB)

Liberal Alliance, Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1

Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Nye Borgerlige (NB)	4		
